

REPUBLIKA KOSOVA
KANCELARIJA GENERALNOG REVIZORA

Br. Dokumenta: 22.14.1-2012-08

**IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKOM IZVEŠTAJU OPŠTINE
PRIZREN**

ZA GODINU ZAVRŠENU 31-og DECEMBRA 2012-e GODINE

Priština, Jun 2013 godine

Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) obavlja revizije regularnosti i performansu. Generalni Revizor, Lage Olofsson, upravlja sa KGR-om i ima zaposlenih oko 140 članova osoblja. Generalni Revizor i KGR su nezavisni i certificira oko 90 Godišnjih Finansijskih Izveštaja svake godine, istovremeno obavljaju druge vrste revizija.

Naša je misija da doprinosimo pravilnom finansijskom upravljanju u javnoj administraciji. Mi ćemo izvršiti kvalitetne revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru i najboljim evropskim praksama. Mi ćemo izgraditi poverenje u pravilnom trošenju javnog novca. Mi ćemo odigrati aktivnu ulogu na obezbeđenju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih stranaka na povećanju javne odgovornosti.

Izveštaji proizvedeni od strane KGR na direktan način promovišu pružanje odgovornosti pošto one pružaju osnovu za držanje odgovornim menadžere pojedinačnih budžetskih organizacija.

Generalni Revizor je odlučio za mišljenje revizije i izveštaj o godišnjim finansijskim izveštajima Opštine Prizren na osnovu savetovanja sa pomoćnikom generalnog revizora, Qerkin Morina, koji nadgleda reviziju.

Izdato mišljenje i izveštaj su rezultat revizije sprovedene pod upravljanjem direktora revizije Florim Beqiri podržan od Lavdim Maxhuni (vođa tima), Faik Thaqi, Evetar Zeqiri i Shpresa Zenelaj.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije.....	7
2 Godišnji Finansijski Izveštaji	8
3 Preporuke iz prethodne godine	11
4 Finansijsko Upravljanje i Kontrola	12
5 Sistem unutrašnje revizije	27
6 Opšti zaključak	28
Dodatak I: Objašnjenje raznih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR	29
Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine	31

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa naše revizije godišnjih finansijskih izveštaja (GFI) za 2012 godinu za Opštinu Prizren. Želeo bih da se zahvalim Predsedniku Opštine i njegovom osoblju za njihovu pomoć tokom procesa revizije.

Revizija finansijskih izveštaja za 2012 godinu je preduzeta u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u Javnom Sektoru (MSRJS) usvojenih od strane INTOSAI. Naš pristup je uključio testiranja i procedure za koje smo mislili da su potrebne da bi došli do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima.

Naša revizija se fokusira na:

- GFI;
- Finansijskom Upravljanju i Unutrašnjoj Kontroli (uključujući i upravljanje i izvršenje budžeta); i
- Sistem Unutrašnje Revizije.

Mišljenje

Generalni Revizor (GR) izveštava Skupštini o njegovom mišljenju o određenom formatu u pod poglavlju 2.3 - Mišljenje Revizije. Dodatak I objašnjava različite vrste mišljenja primenjenih od strane KGR. Izveštaj GR uključuje jedno mišljenje o istinitosti i pravilnosti GFI-a.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaj *prikazuju pravilno i istinito stanje sa svih materijalnih gledišta sa izuzetkom*

Ne prikazivanje isplata od trećih stranaka. Izveštaj o primanjima i isplate u gotovom novcu, u koloni, isplate od trećih stranaka, opština nije obelodanila nikakvu vrednost, dok prema ispitivanjima revizije, vrednost ovih isplata je 712,079€; i

Član 13. Izveštaj izvršenja budžeta, beleška 16-donacije, opština nije prikazala nikakvu vrednost, a prema evidenciji Free Balance, vrednost ovih donacija je bio 451,730€

(MSVIR 400: Kvalifikovano mišljenje)

Isticanjem pitanja

Takođe, želimo da vam skrenemo pažnju na činjenicu da su evidencije i informacije prikazane u obelodanjivanjima imovine i zaliha nisu tačne. Nepravilnosti su sledeće: U belešci 30: Pregled ne-finansijske imovine , iako je vrednost 480,940,000€ obelodanjeno, ovaj iznos nije bio tačan jer smo otkrili da sredstva u vrednosti od 574,433€ nisu obelodanjena u godišnjim finansijskim izveštajima, i

U belešci 32 : Pregled zaliha na kraju perioda, opština je prikazala vrednost od 7,000€, a na osnovu podataka koje smo dobili, vrednost zaliha je bio 18,789€ , znači postoji razlika u vrednosti od 11,789€.

Opšti zaključak

Naš opšti zaključak odražava naš pregled kontrole u vezi sa GFI, Finansijskog Upravljanja i Kontrole, usklađenost procedura isplata i primanja, ako i Sistema Unutrašnje Revizije.

Naš zaključak je da:

Bilo je niz poboljšanja od strane menadžmenta u 2012, što je povećalo obim procedura i procesa finansijske kontrole, na primer, poboljšali su registrovanje imovine, jačanje komiteta za reviziju. Ipak, ostaje prostor za poboljšanje kako bi se osiguralo sveobuhvatna i dosledna primena odgovarajuće kontrole u svim opštinskim aktivnostima, sa posebnim naglaskom na izradu finansijskih izveštaja u skladu sa zakonskim zahtevima. Slabosti su detaljno opisani u nastavku.

Preporuke revizije imaju za cilj da podrže Opštinu Prizren na poboljšanju finansijskih kontrola i povećanje drugih gledišta operativnih aktivnosti. Mi smo razmatrali odgovore na naše preporuke pružene u 2011 godini – sadašnja pozicija je sažeta na Dodatku II. Naš opšti zaključak je da treba da se pridodaje dodatan naglasak u vezi sprovođenja preporuka revizije izbegavajući kontinuirane slabosti kontrole.

Raspravljali smo o kvalitetu finansijskog izveštavanja Opštine i našim detaljnim nalazima revizije u vezi sa Godišnjim Finansijskim Izveštajima, Finansijskom Upravljanju i Kontroli i Odgovornosti Menadžmenta kao i Unutrašnjoj Reviziji sa menadžmentom opštine.

Naše glavne preporuke za Gradonačelnik su kao u nastavku:

Godišnji finansijski izveštaji

- Gradonačelnik treba da obezbedi da GFI su izrađeni u potpunosti u skladu sa Pravilom Trezora br. 07/2011, sa svim pratećim informacijama.

Finansijsko upravljanje i Kontrola

- Poboljšati politiku pravilnog planiranja budžeta, vršeci sve analize po sektorima i dajući prioritet realnim potrebama za svaku kategoriju;
- Da poveća kontrole prihoda od građevinskih dozvola, prvenstveno obezbeđujući potpunu i tačnu bazu podataka i uspostavi efikasne mehanizme za prikupljanje starih dugova;
- Da dopuni kontrole u procesu nabavke, poštujući kriterijume date u tenderskom dosijeu;
- Da ne bude podele tendera, kako bi se izbegle otvorene procedure nabavke;
- Da usvoji Uredbu za Subvencije i Transfere;
- U kontinuitetu ojačati sistem revizije unutrašnje kontrole, da bi se eliminisale postojeće slabosti sistema; i
- Da se registruje sva imovina u vlasništvu opštine i da se stalno ažuriraju registri imovine.

Sistem unutrašnje revizije

- Gradonačelnik treba da obrati veću pažnju adresiranju preporuka JUR-a; i
- JUR će biti popuni dodatnim osobljem shodno zahtevima administrativnog uputstva br. 23/2009.

Odgovori menadžmenta- revizija 2012 godine

Menadžment je saglasan sa svim našim nalazima revizije i obavezali su se da će adresirati naše preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Odgovornost je Menadžmenta da pripremi finansijske izveštaje prema Međunarodnim Standardima Revizije u Javnom Sektoru (MSRJS) o " Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca ". Kancelarija Generalnog Revizora je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koja uključuje ispitivanje i procenu finansijskih izveštaja i drugih finansijskih podataka kao i davanje mišljenja o:

- Dali finansijski izveštaji pružaju jednu pravilnu i istinitu sliku računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Dali finansijski podaci, sistemi i transakcije su u skladu sa zakonima i uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu ili se tiču revizije.

Preduzeti rad na reviziji se odrazio na našu procenu rizika revizije za Opštinu Prizren. Mi smo razmatrali naše razumevanje o organizaciji, do koje mere možemo da se oslonimo na kontrole upravljanja i nivo detaljnog testiranja zahtevanog tokom određivanja ukupnih testiranja koje su neophodne radi osiguranja prikladnog nivoa dokaza za podršku mišljenja Generalnog Revizora

Donje sekcije pružaju jedan detaljniji sažetak naših nalaza revizije sa posebnim naglaskom na zapažanja i preporuke na svakoj oblasti pregleda. Jednu procenu odgovora Menadžmenta nad datim preporukama u 2011 godini možete naći u Dodatku II.

Mi smo uključili važne nalaze i ostale koje su manje važne, a koje proističu sa naše revizije. U vezi sa potpunosti, mi smo uključili identifikovana pitanja tokom revizije deveto-mesečnika tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su identifikovani kao:

Važna - Glavna pitanja koja trebaju privući pažnju onih koji imaju funkcije upravljanja i viši menadžment, a što može da ima potencijal da rezultiraju materijalnom slabosti u unutrašnjim kontrolama; i

Ostalo - Identifikovane slabosti na našoj reviziji, gde delovanje će pružiti potencijal za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Naše procedure su uključile jedan pregled unutrašnjih kontrola i sistema računovodstva, kao i procedure samo u onoj meri koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije ne treba da se smatraju kao da predstavljaju jednu sveobuhvatnu izjavu svih slabosti koje postoje, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

2 Godišnji Finansijski Izveštaji

Naš pregled GFI-a uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija registriranih u GFI. Mi takođe uzimamo u obzir datu izjavu od strane GAS, i Glavnog Finansijskog Službenika, kada se nacrt GFI dostavljaju Vladi.

Izjave u vezi sa prikazivanjem godišnjih finansijskih izveštaja uključuje izvestan broj tvrdnji što se tiče usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI. Izvestan broj tačaka u izveštajima imaju za cilj da pružaju sigurnost za Vladu da sve relevantne informacije su pružene radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

2.1 Usklađenost sa okvirom izveštavanja

Opšti zaključak

GFI su pripremljeni u skladu sa standardnim formatom koji se zahteva Finansijskim Pravilom br. 07/2011, ali tokom revizije otkrili smo da neki od podataka prikazanih u GFI su netačni i nepotpuni. U širem smislu oni će biti predstavljeni u pod poglavlju 2.2 Kvalitet i tačnost informacija.

Opis

GFI treba da budu u skladu sa određenim okvirom izveštavanja. Primetili smo da:

- GFI su pripremljeni u roku i dostavljeni MF;
- GFI su potpisani od strane Glavnog Administrativnog Službenika (Predsednika Opštine) i Glavnog Finansijskog Službenika;
- GFI su primljeni na albanskom i srpskom jeziku;
- GFI su pripremljeni u štampanoj i elektronskoj formi; i
- Opština je pripremila i dostavila redovne tromesečne izveštaje Ministru MF u 2012 godini.

2.2 Kvalitet i tačnost prikazanih informacija u godišnjim finansijskim izveštajima

Opšti zaključak

Opštinski GFI pripremljeni 01.31.2013 za godinu koja se završava 31.12.2012 godine, nisu bili u skladu sa zahtevima Finansijskog Pravila br. 07/2011. Oni su bili nepotpuni i netačni.

1. Pitanje - Proces Pripreme GFI - Prioritet - važan

- Nalaz**
- U Članu 12: Pregled prijema i gotovinskog plaćanja, u koloni isplate trećih lica, opština nije predstavila nikakvu vrednost, a na osnovu podataka koje smo dobili od opštine, vrednost isplata trećih lica je bila 712,079€;
- U Članu 13: Izveštaj izvršenja budžeta, beleška 16 - Donacije u koloni završnog budžeta i izvršenja, opština nije predstavila nikakvu vrednost, a prema podacima iz Free Balance, dodeljene donacije za opštinu bile su u iznosu od 451,730€;
- U Belešci 32: Sažetak zaliha na kraju perioda, opština je prikazala vrednost od 7,000€, dok je prema podacima koje smo dobili od zvaničnika skladišta, vrednost zaliha je bila 18,789€, razlika od 11,789€;
- U Belešci 30: Pregled ne-finansijske imovine, vrednost imovine prikazane u GFI nije tačna, jer ne obuhvata svu imovinu koja je u vlasništvu opštine. Identifikovali smo sredstva u vrednosti od 574,433€ koje nisu prikazane u GFI.
- Rizik**
- Godišnji Finansijski Izveštaji su nepotpuni i sadrži greške. Registri Računovodstva su nedovoljni da bi podržale odluke menadžmenta, da se sprovede proces i budžetska razmatranja.
- Preporuka 1**
- Gradonačelnik treba da obezbedi da GFI za 2013 godinu formalno adresira sve zahteve usklađenosti i uključuje pregled preporuka datih od KGR u 2012 godini.

2.3 Mišljenje Revizije

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaj prikazuju pravilno i istinito stanje sa svih materijalnih gledišta sa izuzetkom:

Ne prikazivanje isplata od trećih stranaka. Izveštaj o primanjima i isplate u gotovom novcu, u koloni, isplate od trećih stranaka, opština nije obelodanila nikakvu vrednost, dok prema ispitivanjima revizije, vrednost ovih isplata je 712,079€; i

Član 13. Izveštaj izvršenja budžeta, beleška 16-donacije, opština nije prikazala nikakvu vrednost, a prema evidenciji Free Balance, vrednost ovih donacija je bio 451,730€

(MSVIR: 400 Kvalifikovano mišljenje)

Isticanjem pitanja

Takođe, želimo da vam skrenemo pažnju na činjenicu da su evidencije i informacije prikazane u obelodanjivanjima imovine i zaliha nisu tačne. Nepravilnosti su sledeće: U belešci 30: Pregled ne-finansijske imovine , iako je vrednost 480,940,000€ obelodanjeno, ovaj iznos nije bio tačan jer smo otkrili da sredstva u vrednosti od 574,433€ nisu obelodanjeni u godišnjim finansijskim izveštajima, i

U belešci 32 : Pregled zaliha na kraju perioda, opština je prikazala vrednost od 7,000€, a na osnovu podataka koje smo dobili, vrednost zaliha je bio 18,789€ , znači postoji razlika u vrednosti od 11,789€.

3 Preporuke iz prethodne godine

Opšti zaključak

Menadžment Opštine je tretiralo naše preporuke iz prethodne godine, ali njihov nivo adresiranja i dalje ostaje nizak, kako bi se osiguralo da su identifikovane slabosti i nedostaci ispravljani.

Opis

Naš izveštaj revizije o GFI za 2011 godinu rezultirali su sa 9 preporuka. Menadžment Opštine je izradio Akcioni Plan ističući da sve preporuke biće adresirane.

Na kraju revizije primetili smo da su 2 (dve) preporuke adresirane u potpunosti; 3 (tri) su adresirane delimično, i 4 (četiri) nisu adresirane još uvek. Za detaljniji opis preporuka i kako su one adresirane, pogledaj Dodatak II na kraju ovog izveštaja.

2. Pitanje - Adresiranje preporuka iz prethodne godine- Prioritet - važan

Nalaz	Opština je samo delimično adresirala preporuke date iz prethodne godine.
Rizik	Ne adresiranje preporuka u potpunosti, pokazuje da u nekim oblastima još uvek postoje isti problemi iz 2011 godine, kao i da se ponove preporuke iz prošle godine.
Preporuka 2	Gradonačelnik treba da obezbedi jedan pregledani plan delovanja koji na jasan način određuje jedan vremenski rok za adresiranje preporuka sa članovima identifikovanog odgovornog osoblja - sa početnim fokusom na one od najveće važnosti.

4 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

4.1 Uvod

Naš pristup revizije je fokusiran na razumevanju i proceni preduzetih delovanja od strane menadžmenta za osiguranje finansijskog upravljanja i efektivne kontrole. Za pojedinačne finansijske sisteme mi zahtevamo da identifikujemo nivo na kojem deluju sadašnje kontrole. To može, na primer, da bude aktivnost nadzora preduzet od strane višeg menadžmenta ili operativne kontrole na nižem nivou. Mi smatramo da su kontrole dizajnirane dobro, sprovedene su prema planu i funkcionišu na efektivan način. To zahteva jednu procenu struktura, procesa i linija odgovornosti prikazanih od strane menadžmenta.

Mi smatramo samo-ocenjivanje od strane rukovodstva opštine u skladu sa finansijskog upravljanja i kontrola.

4.2 Planiranje i izvršenje budžeta

Opšti zaključak

Opština je potrošila svoj budžet u visini od 91%, u skladu sa pravilima koja su na snazi i određenim okvirima skupštine. Manji troškovi su zabeleženi kod kapitalnih troškova od oko 83 % budžeta. Razlozi za ne potrošnju sredstava za ovu kategoriju su kašnjenja u realizaciji projekata, kao i ne-realizacija planiranih sopstvenih prihoda predviđene za kapitalne projekte.

Opis

Mi smo razmatrali izvor budžetskih fondova za Opštinu Prizren, troškove fondova prema ekonomskim kategorijama i prikupljene prihode. To je istaknuto u donjim tabelama.

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova- izvršenje nad budžetom (u evrima)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2012 Izvršenje	2011 Izvršenje	2010 Izvršenje
Izvori Fondova:	31,595,018	33,165,749	30,274,490	32,018,274	25,229,783
Grant Vlade -Budžet	26,104,343	26,154,343	25,683,770	26,073,952	21,119,192
Prenete sa prethodne godine-	-	1,069,000 ²	976,455	1,436,952	734,910
Sopstveni prihodi	5,490,675	5,490,675 ³	3,317,382	3,892,448	3,033,560
Domaće donacije	-	243,815	125,611	167,400	284,442
Spoljne donacije	-	207,916	171,272	447,522	57,679

Završni Budžet razlikuje se od početnog budžeta za 1,570,731€. Ova razlika je zbog prenosa sopstvenih prihoda iz prethodne godine, u iznosu od 1,069,000€, neodređenih grantova donatora u iznosu od 451,731€ i dodelu od 50,000€ odlukom Vlade za kapitalni projekat Izgradnja Puta Kurilo - Novoselo u Prizrenu.

Tabela 2. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama- izvršenje naspram budžetu (u evrima)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2012 Izvršenje	2011 Izvršenje	2010 Izvršenje
Troškovi fondova prema ekonomskim kategorijama	31,595,018	33,165,749	30,274,490	32,018,274	25,229,783
Plate i Dnevnice	14,830,293	14,897,153	14,856,793	14,403,387	11,129,125
Roba i Usluge	2,186,459	2,337,815	2,082,843	2,133,270	2,340,380
Komunalije	706,534	806,534	802,796	638,217	616,552
Subvencije i Transferi	360,979	360,979	350,288	351,636	372,004
Kapitalne Investicije	13,510,753	14,763,268	12,181,770	14,491,764	10,771,722

¹ Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koja je kontinuirano usklađena od Ministarstva Finansija

² Opštinski sopstveni prihodi nepotrošeni u prethodnoj godini preneti u tekućoj godini

³ Sopstveni prihodi Opštine, planirani.

Tabela 3. Sopstveni prihodi opštine budžetirani i prikupljeni u 2012 godini - (u evrima)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2012 Prijem	2011 Prijem	2010 Prijem
Sopstveni prihodi	5,490,675	5,490,675	4,339,726	4,999,000	4,434,000

Opština je realizirala 79% od planiranih prihoda. Kašnjenja u realizaciji prihoda bila su izraženija kod prihoda od komercijalno poslovnih licenci i saobraćajnih kazni. Ako uporedimo pad prihoda u 2012 za 15% u odnosu na 2011, vidimo da se to desilo uglavnom zbog saobraćajnih kazni koje nisu prikupljene u skladu sa predviđenim planom, i prihodima od licenci za poslovne aktivnosti.

4.3 Zahtevi izveštavanja

Opšti zaključak

Opština, u pogledu zahteva o spoljnom finansijskom izveštavanju, može se zaključiti da je ispunila i ispoštovala potrebne rokove.

Opis

Zaključili smo da je Opština Prizren ispunila sve obaveze spoljnog izveštavanja. Ispunjene obaveze su sledeće:

- Budžetski zahtev Ministarstvu Finansija o finansiranju kapitalnih projekata;
- Tromesečni izveštaji, uključujući i desetomesečne finansijske izveštaje na vreme;
- Nacrt Plan i završni plan nabavke na vreme;
- Operativni izveštaji (performanse);
- Izveštaji o dostavljenim dugovima u MF;
- Akcioni Plan za sprovođenje preporuka; i
- Izveštaji o unutrašnjim kontrolama, uključujući izveštaj o samo proceni;

4.4 Prihodi (uključujući sopstvene prihode)

Opšti zaključak o prihodima

Opština Prizren formalno je postavila kontrole nad prihodima, ali kontrole kao takve zahtevaju dalja poboljšanja, posebno u pružanju potpunoj baze podataka o građevinskim licencama imovine pod zakupom, vodeći računa da zakupci ispunjavaju obaveza po ugovoru prema opštini. Opština treba doneti jasne politike sa odgovarajućim mehanizmima o tome kako da se inkasiraju zaostali dugovi iz prethodnih godina.

Opis

Generisani prihodi Opštine Prizren za 2012 godinu bili su u iznosu od 4,339,737€. Izvor ovih prihoda je od poreza na imovinu, prihoda od građevinskih licenci, administrativne takse, itd.

3. Pitanje - Porez na Imovinu- Prioritet - važan

Nalaz Opština od poreza na imovinu u 2012 godini je planirala da realizuje iznos od 1,156,000€, ali prikupila je iznos od 1,234,040€. Testirali smo 48 uzoraka od poreza na imovinu u iznosu od 189,272€, i otkrili da je u pet slučajeva porez na imovinu plaćen u vrednosti od 8,099€, dok u 43 slučaja nije uopšte plaćeno. Takođe, iznos dažbina prikupljenih tokom godina iznosi 5,288,507€. Opština nije razvila nekakav plan ili strategiju o tome kako da inkasira stare dugove.

Rizik Porez na imovinu je jedini porez koji inkasira opština i predstavlja jedan od glavnih izvora prihoda. Nemarnost u prikupljanju ovakvog poreza povećava rizik da se planirani prihodi ne inkasiraju i smanjuje mogućnost realizacije projekata planirane za samo finansiranje.

Preporuka 3 Gradonačelnik treba da ima sveobuhvatan pristup u tretmanu prihoda, kako u smislu planiranja tako i u postavljanju efektivnih mehanizama za realizaciju planiranih parametara. Menadžment treba da pokrene proces ponovnog ocenjivanja, gde će svi računi biti analizirani u pogledu zastarelosti, značajne količine, realne naplate i sprovođenje administrativnih mera (ako je potrebno).

4. Pitanje - Građevinske dozvole – Prioritet - važan

Nalaz Opština od građevinskih licenci za period 2012 planirala je da realizuje prihode u iznosu od 800,000€, ali inkasirala je 843,346€. Testirali smo osam uzoraka vrednosti 274,582€ i identifikovali sledeće nedostatke:

- Nismo bili u mogućnosti da obezbedimo potpunu bazu podataka o broju zahteva za licence, izdatih licenci, i odbijenih za 2012 godinu; i
- U tri slučaja utvrdili smo da je opština donela odluku o izgradnji dva sprata, dok su inspektori na terenu su primetili prekoračenja u izgradnji objekata, izgrađeno je više spratova u odnosu na to kako je određeno građevinskom licencom.

Rizik Nedostatak sveobuhvatne baze podataka za građevinske dozvole, kao i prekoračenje dozvoljenih spratova zgrade, povećava rizik da se naknade ne izračunaju ispravno i da se pojavi prihodi ispod plaćanja.

Preporuka 4 Gradonačelnik treba formirati tačnu bazu podataka o tome koliki je broj zahteva za licence, licence koje su izdate i one koje su odbijene. Isto tako, trebaju se razmotriti slučajevi u vezi sa prekoračenjem u izgradnji i kao takve bilo da se obustave ili da se plati dodatnu naknada.

5. Pitanje - Prihodi od iznajmljene imovine - Prioritet - važan

Nalaz Opština od iznajmljene imovine planirala je da realizuje 420,284€, a prikupila je 290,863€. Testirali smo 10 uzoraka i identifikovali sledeće nedostatke:

- U jednom slučaju, opština je potpisala ugovor sa jednim zakupcem u 2008 godini za korišćenje poslovne prostorije u vrednosti od 1,025€/mesečno, zakupac se nije pridržavao ugovoru. Predsednik zaključkom od 13.07.2010 godine smanjio mu je kiriju na 850€ , ali opet kirija nije plaćena. Neplaćena kirija dostigla je 16,265€;
- U drugom slučaju, u 2002 godini opština je potpisala ugovor o zakupu šest na godina, uz mogućnost produženja za još četiri druge godine, dok je opština potpisala novi ugovor u 2012 godini za četiri godine što je u suprotnosti sa osnovnim ugovorom. Zakupac nije redovno plaćao kiriju i neplaćena obaveza prema opštini dostigla je 51,400€; i
- U četiri slučaja, opština je potpisala ugovor sa zakupcima za korišćenje imovine i poslovnog prostora. U svim slučajevima zakupci nisu izvršili nikakvu uplatu za iznajmljivanje. Opšta obaveza je iznosila 44,109€. Opština je podnela tužbu u sudu za ne ispunjavanje obaveza.

Rizik Neplaćanje obaveza iz ugovora o zakupu i smanjenje kirije zaključkom predsednika opštine povećavaju rizik za zakonito izbegavanje isplate zakupaca i smanjenje prihoda.

Preporuka 5 Gradonačelnik treba da obezbedi da sve ugovorene obaveze sprovede na redovnoj mesečnoj osnovi od strane zakupaca. U suprotnom, opština je dužna da raskine ugovore. Kontinuirani pregled ugovora i povećanje kontrola treba da se uradi od strane menadžmenta.

6. Pitanje - Takse za poslovne delatnosti – Prioritet važan

Nalaz	Opština je planirala da realizuje prihode iz ove delatnosti u iznosu od 600,000€, a realizovala je iznos od 272,467€ ili 45%. Tolika razlika između plana realizacije je zato što ova vrsta poreza više se ne prikuplja od strane opštine. Ukupan dug ove kategorije prihoda za opštinu od 2001 do 2012 godine je 7,161,205€.
Rizik	Ne realizacija starih dugova preostalih iz prethodnih godina utiče u ukupnom smanjenju budžeta, kao i ne realizacija mnogih planiranih projekata o samo finansiranju.
Preporuka 6	Gradonačelnik treba povećati aktivnosti radi inkasiranja zaostalih dugova iz prethodnih godina.

4.5 Troškovi

Opšti zaključak o troškovima

Opština iako ima dizajnirane formalne kontrole o troškovima, naše testiranje pokazalo da one ne rade na prikladan način. Uplate za neke stavke van tehničkih specifikacija, podela tendera kojima bi se izbegle otvorene procedure, nagrađivanje neodgovornih ponuđača su samo nekoliko slučajeva koji opisuju neuspeh kontrole.

4.5.1 Nabavka

Opis

Ugovori koji su prošli kroz procedure nabavke za 2012 su u iznosu od 13,630,167€.

Analizirali smo da li su projekti za kapitalne investicije bili uključeni u PJI i srednjoročni okvir rashoda. Takođe, pregledali smo da se nije desila neka promena u toku godine u vezi sa planiranim projektima. Procenili smo da nije bilo nekog pitanja u vezi sa time da bi se pomenulo u ovom izveštaju.

Ispitali smo 89 uzoraka (isplate), u iznosu od 4,590,850€. Osim kao što je navedeno u sledećim slučajevima, procedure nabavke su u skladu sa zakonskim propisima.

7. Pitanje - Nepoštovanje kriterijuma postavljenih u tenderskoj dokumentaciji - Prioritet - važan

- Nalaz** Kod ugovora "Izgradnja ograde dvorišta osnovne škole u selo Žur" u iznosu od 38,905€, dve kompanije su ponudili kao konzorcijum, gde jedna ne ispunjava kriterijume tražene od strane tenderske dokumentacije, tehnička oprema, preporuke o srodnim poslovima, (spisak osoblja overenog od Poreske Uprave Kosova);
- U ugovoru "Izgradnja krova školske zgrade Abdyl Frasheri u Prizrenu" u iznosu od 64,217€, obavezni kriterijum u tenderu bio je da operater ima deklaraciju rukovodioca projekta, dobitna kompanija nije dostavila ovaj dokument; i
- U ugovoru o isporuci drveta za potrebe škola u opštini Prizren u iznosu od 147,934€, kriterijum u dosijeu tendera bio je da ekonomski operater ima u skladištu 20% drvne mase, a mi smo otkrili da dobitna kompanija nije pružila dokaz koji potvrđuje da je taj iznos imala u skladištu, kao što se zahteva u tenderskom dosijeu.
- Rizik** Nepoštovanje kriterijuma datim u tenderskom dosijeu tokom vrednovanje ponuda povećava rizik od izbora neodgovornih ponuđača.
- Preporuka 7** Gradonačelnik treba da obezbedi da u svim slučajevima nabavke, ocenjivanje ponuda bude objektivno i striktno poštuje sve zahteve postavljene u tenderskom dosijeu.

8. Pitanje - Troškovi za održavanje i popravku vozila – Prioritet - važan

- Nalaz** Pregled plaćanja za održavanje i popravku vozila identifikovao je da:
- Opština je imala ne-ugovorne troškove i bez procedure nabavke za održavanje i opravku vozila predsednika u iznosu od 3,977€. Ovi troškovi se odnose na period od 2008 do 2012 godine. Pregledali smo ove isplate i uočili da je bilo dvostruko plaćanje fakture 1892/S u iznosu od 336€. Ova faktura je predstavljena u zbirnoj fakturi broj 001 od 10.04.2012 i kao posebna faktura od 12.12.2011.
 - U otvorenom tenderu za servisiranje i održavanje vozila podeljenom u dva lota, opština je potpisala ugovor sa EO “ Rex Automobile”, za snabdevanje rezervnih delova Lot 1 i EO “LML- Com” za servisiranje i transport vozila, Lot 2. Pregledali smo isplate u iznosu od 4,737€ prema “LML- Com” i uočili smo da se opština snabdevala delovima za vozila u iznosu od 3,585€, iako nisu ugovorene sa ovim operatorom.
- Rizik** Nepridržavanje odgovarajućim procedurama nabavke i pratećih uputstva rezultiralo je neregularnim isplatama i finansijski gubitak za opštinu. Još uvek postoji rizik da je postignuta niska vrednost za potrošeni novac u ovom ugovoru.
- Preporuka 8** Gradonačelnik bi trebao da razmotri razloge zašto se zahtevi javne nabavke ne primenjuju u ovim slučajevima i da obezbedi da se odgovarajuće kontrole postave tako da se takve situacije ne ponove.

9. Pitanje - Podela tendera da bi se izbegle otvorene procedure nabavke - Prioritet-ostali

- Nalaz** Kod ugovora za Dizajniranje i štampanje Džepnog Vodiča "Posetioci" u gradu Prizrenu, i dizajniranje i štampanje arheološkog Vodiča u gradu Prizrenu u iznosu od 9,930€ i 9,950€, zahtev je podnet od strane Direkcije za Ekonomski Razvoj i Turizam istog datuma 05.07.2012. Odeljenje za nabavku za srodne usluge primenilo je kvotiranje cena, kako bi se izbegle otvorene tenderske procedure, gde za oba ugovora izabran je isti ekonomski operator.
- Rizik** Podela tendera da bi se izbegle otvorene procedure nabavke predstavlja potencijalnu opasnost da će biti većih troškova za kupljene robe ili usluge i ne pruža jednake mogućnosti ostalim konkurentima.
- Preporuka 9** Gradonačelnik treba da obezbedi da prilikom zahteva za snabdevanje, prvo da se napravi bolje planiranje potreba, tako da ne dođe do podele tendera kojim bi se izbegle otvorene procedure javnih nabavki.

4.5.2 Nadoknade (plate i dnevnice)

Opis

Planirani budžet iz kategorije plate i dnevnice bio je 14,897,153€, dok su rashodi bili maksimalni - 14,856,793€, skoro 100 %.

Plate i dnevnice isplaćuju se preko centralizovanog sistema (platni sistem). Kontrole koje deluju na lokalnom nivou opštine se odnose na: a) kontrolu isplata svakog meseca potpisivanjem platnog spiska, b) verifikaciju mogućih promena koje se mogu javiti putem formulara, c) reviziju budžeta za ovu kategoriju i poravnanje sa trezorom.

Za ovu kategoriju testirali smo 49 uzoraka kojima smo pregledali saglasnost platnog spiska sa platnim sistemom u MJA. Takođe pregledali smo da li su pozicije službenika i njihovi koeficijenti u skladu sa platnim sistemom i platnim spiskom. Naši testovi u ovoj kategoriji su identifikovali sledeće probleme:

10. Pitanje - Procesiranje plata- Prioritet - važan

Nalaz	<p>Revizijom plata zaposlenih identifikovano je da Opština:</p> <ul style="list-style-type: none">• Je platila jednoj radnici na porodiljskom odsustvu, 100 % plate za prva četiri meseca. Zakon o radu predviđa da se isplati 70 % plate. Takođe, isplata nije obustavljena za mesec kada isplata bi trebala se izvršiti od strane Ministarstva Rada i Socijalne Zaštite za 50% od prosečne plate na Kosovu;• U jednom slučaju prelaska sa pozicije državnog službenika u političkog na poziciji direktora Direkcije za Zdravstvo, primetili smo da zbog ne blagovremene promene, osobi je isplaćen višak od 348€; i• Odeljenje za Obrazovanje i dalje ima ukupno 28 nastavnika koji imaju ugovor, ali se ne nalaze na platnom spisku kao redovno zaposleni.
Rizik	<p>Kancelarija osoblje nije ažurirala dosijee zaposlenih i da zbog toga su nastale ove pogrešne uplate.</p>
Preporuka 10	<p>Gradonačelnik kroz svoje mehanizme treba preduzeti sistematski pregled Dosijea Zaposlenih kako bi se osiguralo da su sve izmene o zaposlenima uključene, i isplate su ažurirane. Uplate Višak isplate, trebaju biti vraćene budžetu Kosova u određenom vremenskom periodu.</p>

4.5.3 Subvencije i Transferi

Opis

Izdvojeni budžet u kategoriji Subvencije i Transferi bio je 360,979€, dok su rashodi bili 350,288€. Ove subvencije se uglavnom dodeljuju javnim entitetima i ne javnim entitetima (pojedincima), zaključcima predsednika opštine. Testirali smo 24 uzoraka u ovoj kategoriji u iznosu od 101,591€ i identifikovali sledeća pitanja:

11. Pitanje - Pravna osnova - Prioritet - važan

Nalaz	Opština nema pisanih pravila za dodelu finansijskih sredstava za subvencije.
Rizik	Nedostatak unutrašnje politike/propisa, odražava nedostatke procedura koje treba slediti u slučaju subvencionisanja.
Preporuka 11	Gradonačelnik treba bez odlaganja doneti Uredbu kojom se jasno preciziraju kriterijumi, procedure i izvori subvencija.

12. Pitanje - Odabir Ekonomskog Operatera i nedostatak prateće dokumentacije - Prioritet- važan

Nalaz	<p>Odeljenje Hitne Službe angažovalo je jednu NVO za obuku i pripremu vatrogasaca, platiši iznos od 5,440€. Nismo bili u stanju da identifikujemo kakva posebna obuka je pružena i kako je izabran korisnik subvencije. Osim toga, korisnik nije obezbedio finansijski izveštaj o načinu korišćenje ovih sredstava.</p> <p>Pregledom dosjea korisnika od strane javnih entiteta identifikovano je da:</p> <ul style="list-style-type: none">• U devet slučajeva različitih korisnika, utvrdili smo da nije bilo zahteva od korisnika; i• Za subvencionisanje radnika u Centru Porodične Medicine u vrednosti od 3,360€ svrha zahteva je bila Sistematski Pregled u osnovnim-srednjim nižim školama u Opštini Prizren. Dok subvencija je korišćena za posetu (radionicu) u Albaniji (Tirana i Drač).
Rizik	Nedostatak povratne informacije, kao što su finansijski izveštaji i drugi opisni izveštaji, ne garantuju da su planirani rashodi za subvencije i transferi postigli cilj.
Preporuka 12	Gradonačelnik treba da obezbedi da su uspostavljene potrebne procedure i kontrole za troškove subvencija, u skladu sa početnim izdvajanjima.

4.6 Imovina

Opšti zaključak o imovini

Opština je nastavila sa kompletiranjem imovinskih evidencija i ove godine, a mi cenimo napore u tom pravcu, iako ostaje još mnogo da se uradi u budućnosti. Jedna komisija za inventarizaciju i procenu osnovani su tokom godine, koji su pripremili izveštaj za svoj rad. Izveštaj o inventarizaciji pripremljen je sa zakašnjenjem, koji ne odražava promene u konačnim evidencijama.

4.6.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Opis

U 2011 godini, neto vrednost imovine u računovodstvenim knjigama bila je 467,539,000€, dok je u 2012 godini bio 480,940,000€.

13. Pitanje - Evidentiranje i ažuriranje - Prioritet - Važan

Nalaz	<p>Tokom revizije identifikovali smo slučajeve gde opština nije evidentirala u evidenciji o imovini sledeće nepokretnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• Donacija od CHF-a (Cooprative Housing Foundation) za obrazovne ustanove u iznosu od 415,617€;• Zdravstvene Ustanove u iznosu od 82,590€;• Vozila u iznosu od 76,226€; i• Vozilo primljeno kao donacija od strane Ministarstva Javne Uprave.
Rizik	<p>Nedostatak kompletne evidencije o imovini otežava identifikovanje imovine da bi potvrdilo njihovo postojanje, i povećava rizik da se one zloupotrebe, pa čak i da se izgube i otuđe.</p>
Preporuka 13	<p>Gradonačelnik treba da obezbedi da se sva kupljena imovina evidentira. Zatim, da primeni odgovarajuće procedure i kontrole radi identifikovanja celokupne imovine dobijene kao donaciju i evidentira prema AU 21/2009.</p>

14. Pitanje - Usklađenost sa Administrativnim Uputstvima - Prioritet - ostali

Nalaz	<p>Naš pregled je identifikovao pitanja koja nisu u skladu sa Administrativnim Uputstvom 21/2009 o upravljanju imovinom.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zakonodavstvo obavezuje Komisiju za inventarizaciju da pripremi izveštaj pre završetka fiskalne godine. Izveštaj nije bio spreman na vreme, on je odobren 26/02/2013;• Identifikovana imovina van upotrebe i koja nedostaje iz inventara, nije tretirana ili uklonjena iz unutrašnjeg registra;• Imovina dobijena kao donacija od EULEX-a u vrednosti od 38,905€, koja je prodana a nije uklonjena iz unutrašnjeg registra;• Zakon zahteva da službenik za imovinu bude pod nadzorom Glavnog Finansijskog Službenika. Službenik za imovinu nije stavljen pod nadzor GFS-a, nego u okviru Odeljenja za administraciju.
Rizik	<p>Gore identifikovani slučajevi ukazuju nedovoljne kontrole u upravljanju imovinom. Ovo povećava rizik da se imovina može otuđiti ili da se ne potvrdi njihova fizička lokacija.</p>
Preporuka 14	<p>Gradonačelnik treba da obezbedi da će ojačati kontrole o upravljanju imovinom, uvažavajući zahteve koje proizilaze iz administrativnog uputstva o upravljanju imovinom.</p>

4.7 Tretiranje dugova

Opšti zaključak o tretiranju dugova

Opština je izvestila obaveze prema pravilima trezora u Ministarstvu Finansija i ima dobre kontrole u ovu oblast, jer u vreme kada računi dolaze od ekonomskih operatera, obrađuju se za isplatu u Odeljenju Finansija.

Opis

Izveštaj neplaćenih obaveza prema snabdevačima na kraju 2012 godine bio je 932,661€. Ove obaveze se prenete za isplatu u 2013 godini.

15. Pitanje - Ulazak u obaveze više od odobrenog budžeta - Prioritet - Važan

- Nalaz** Primetili smo da opština u kategoriji subvencije i komunalije ušla je u obaveze više od odobrenog budžeta. Odobreni budžet za subvencije bio je 360,979€ a utrošeno je 350,288, ili 97%, dok neplaćene obaveze za ovu kategoriju bile su 79,390€. Takođe i komunalije su potrošeni 802,795€ ili 100 %, dok je neplaćena obaveza za ovu kategoriju na kraju 2012 godine bila 123,053€.
- Rizik** Slabosti u izradi potrebnih budžeta za kategoriju subvencije i komunalije izazvali su stvaranje obaveza izvan dozvoljenih parametara budžeta. Ulazak u veće obaveze od odobrenog budžeta može dovesti opštinu u neočekivane finansijske poteškoće i suočavanje sa mogućim sudskim sporovima.
- Preporuka 15** Gradonačelnik treba da uradi detaljno i realno planiranje budžeta i da korišćenje sredstava se zasniva na jasnim planom novčanih tokova, ne prelazeći ni u kom slučaju izdvojena sredstva po ekonomskim kategorijama.

5 Sistem unutrašnje revizije

Opšti zaključak o sistemu unutrašnje revizije

Jedinica za unutrašnju reviziju uradila je dobar posao, izveštavajući u različitim oblastima kako bi pomogla viši menadžment da bi imao jasan pregled o funkcionisanju kontrola i aktivnosti u opštini.

Opis

Sistem unutrašnje revizije je ključni deo unutrašnje kontrole i zbog svog značaja predstavljamo ga ovde odvojeno. Uzimamo u obzir delokrug unutrašnje revizije i aktivnosti Odbora za Reviziju.

JUR u 2012 godini planirala je da obavi pet revizija u skladu sa planom, i uspela je da u celini realizuje plan. Revizije su pokrivala aktivnosti koje su bile u procesu u 2012 godini za sledeće oblasti: (a) Budžet i finansije, (b) sopstveni prihodi na nivou opštine, (c) sopstveni prihodi za obrazovne institucije u opštini Prizren, (d) Upravljanje imovinom i (e) Revizija kancelarije za nabavke.

16. Pitanje - Adresiranje preporuka JUR-a - Prioritet - važan

Nalaz Tokom revizije primetili smo da menadžment je delimično adresirao preporuke unutrašnje revizije.

JUR ima jednog revizora, koji je takođe i šef jedinice. On je pripremio godišnji plan revizije, koji je odobren od strane menadžmenta opštine za 2012 godinu. Bazirajući se na administrativnim uputstvom br. 23/2009, određuje se, u zavisnosti od visine budžeta, broj zaposlenih koje radi reviziju. Prema ovom uputstvu, opština Prizren trebalo bi da ima najmanje 3 revizora, ovaj zakonski uslov nije ispunjen.

Rizik Ne adresiranje preporuka JUR-e povećava rizik da se greške, nedostaci i slabosti ponove. Nedostatak revizorskog kadra utiče da se ne postigne tretiranje svih rizičnih oblasti opštinskog poslovnog okruženja.

Preporuka 16 Gradonačelnik treba da izradi akcioni plan i utvrdi kako namerava da adresira preporuke unutrašnje revizije. Takođe, menadžment treba da razmotri popunjavanje JUR-e sa potrebnim osobljem.

6 Opšti zaključak

Naš opšti zaključak odražava naš pregled kontrole u vezi sa GFI, Finansijskog Upravljanja i Kontrole i Sistema Unutrašnje Revizije.

Naš zaključak je da, opštinski menadžment je dizajnirao sistem unutrašnje kontrole, ali ove kontrole su loše funkcionisale u svim važnim oblastima finansijskog menadžmenta. Praćenje je bilo slabo da bi se obezbedilo da kontrole funkcionišu pravilno. Mi, u nastavku predstavimo oblasti u kojima su uočeni najizraženiji nedostaci:

GFI su pripremljeni sa mnogo deficitarnih informacija, kao što su: Isplate trećih lica, donacija i objelodanjivanje zaliha, koje u celini prelaze prag materijalnosti i mogu dovesti do kvalifikovanog mišljenja. Takođe, mnoga imovina je identifikovana kao ne registrovan.

Preporuke revizije iz prošle godine nisu tretirane na potrebnom nivou. Samo dve od toga su potpuno adresirane, a polovina njih nisu uopšte tretirana. Sličan slučaj je sa sprovođenjem preporuka unutrašnje revizije.

Budžet, iako je procentualno potrošen 91%, i dalje je imao ostatke skoro tri miliona, dok je sa druge strane bilo 900 hiljada evra neplaćenih obaveza. Ovo ne pruža jednako dobre performanse.

Sopstveni prihodi su posebne oblasti u kojima su slabosti i nedostaci naročito izražene. Samo 79% planiranih prihoda je ostvareno i zabeležen je pad od 15% u odnosu na prošlu godinu. Preko 5 miliona su godinama ne prikupljeni dugovi od poreza na imovinu, dok za iznajmljene objekte, takođe je prikupljen veliki nenaplativi iznos.

Oblast nabavke je takođe povezana sa mnogim nepravilnostima, koje su posebno izražene: nepoštovanje kriterijuma u dosijeu tendera, snabdevanje stavki izvan ugovora, dodela tendera kojima se izbegle otvorene procedure, duple isplate računa, isplate usluga pre tehničkog prijema, itd.

Čak i u oblasti kadrova identifikovane su nepravilnosti, kako u zapošljavanju novih radnika, tako i izvršenje isplata van ugovora.

Uprkos ranijim preporukama, opština još uvek nije donela unutrašnju uredbu o subvencijama, i doznaka o isplatama nije bila dovoljna.

Potrebne se značajne kontrole za otklanjanje gore navedenih nedostataka.

Dodatak I: Objašnjenje raznih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR

(odlomak od ISSAI 400)

9. Jedno mišljenje revizije, normalno i u standardnom formatu, vezano za finansijskim pregledima u celini, izbegavajući potrebu određivanja trajanja, ali prema prirodi i u opštem smislu prenosi čitaocima njen smisao. Priroda ovih reči, zavisi od zakonskog okvira revizije, međutim mišljenje treba da jasno kaže da li je kvalifikovano ili nekvalifikovano, ili je kvalifikovano u nekim određenim oblastima, ili je suprotno mišljenje (stav 14), ili je negiranje mišljenja (stav 15).

10. **Nekvalifikovano mišljenje** se iznosi kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim aspektima, i to:

- a) Kada su finansijski izveštaji pripremljeni koristeći osnove i prihvatljive politike računovodstva koje su primenjene na održiv i stalan način;
- b) Kada su izveštaji u skladu sa statusnim zahtevima i važećim zakonskim propisima;
- c) Kada su prezentirani nalazi finansijskih izveštaja u vezi entiteta u kome je izvršena revizija, skladu sa saznanjima revizora; i
- d) Kada je obavljeno adekvatno prelistanje svih materijalnih pitanja, relevantnih za finansijske izveštaje.

11. **Naglašavanje pitanja.** Revizor može u nekim okolnostima da smatra da čitaoc nije pravedno shvatio finansijski pregled ako se pažnja obratila neobičnim i beznačajnim stvarima. Kao opšte pravilo jeste kada revizor daje jedno nekvalifikovano mišljenje, to se ne odnosi na specifične aspekte finansijskih pregleda u njegovom mišljenju, ako se to može pogrešno tumačiti kao kvalifikovano mišljenje. U cilju izbegavanja utiska, referencije koje su zamišljene kao akcentiranje pitanja, nalaze se u posebnim stavovima izdvojenim od mišljenja. Kako bilo, revizor ne treba da akcentira pitanja popravke nedostataka u finansijskim pregledima ili kao alternativu zamenu za kvalifikovano mišljenje.

12. Revizor može **da ne bude u stanju da iznese svoje nekvalifikovano mišljenje** kada postoji jedna od okolnosti i kada to mišljenje može efektivno da utiče u materijalnom smislu na finansijske preglede:

- a) da li je bilo ograničenja u delokrugu revizora
- b) revizor smatra da su pregledi nekompletni ili su rastrojeni, ili pak postoji neka neopravdana podela u smislu poznatih knjigovodstvenih standarda, ili
- c) postoje nejasnoće koje utiču na finansijske preglede.

13. **Kvalifikovano mišljenje.** Tamo gde se revizor ne slaže ili je nesiguran u vezi jednog ili više artikala u finansijskim pregledima a koji mogu biti od materijalnog značaja ali ne i fundamentalni u smislu pregleda, potrebno je izneti kvalifikovano mišljenje. Sastavljanje mišljenja naravno ukazuje na zadovoljavajući rezultat u odnosu na kontrolirani subjekat, a vezano za konkretan ili precizan pregled pitanja nesaglasnosti ili nejasnoća koja pokreću kvalifikovano mišljenje. Pomaže korisnike ako je finansijski efekat nejasnoće ili nesporedazuma određen od strane revizora, iako se to uvek ne praktikuje.

14. **Suprotno mišljenje.** Tamo gde revizor nije u mogućnosti dati svoje mišljenje o finansijskim pregledima u celini, zbog nesporedazuma, a što je suštinsko zbog minimiziranja prezentirane pozicije, u nastavku daje mišljenje koje se kvalifikuje po određenim aspektima neće biti adekvatno, onda se daje suprotno mišljenje. Sastavljanje takvog suprotnog mišljenja radi se na precizan način o svim pitanjima nesporedazuma. To je pomoć da finansijski efekat na finansijske nalaze utvrđuje u praksi tamo gde treba.

15. **Odricanje od mišljenja.** Tamo gde revizor ne može dati svoje mišljenje vezano za finansijske preglede zbog nejasnoća ili sužavanja delokruga to je esencijalno za jedno mišljenje kvalifikovano u određenim aspektima, neće biti adekvatno, onda se daje suprotno mišljenje. Sastavljanje suprotnog mišljenja pojašnjava jedno mišljenje, odnosno stav da se ne može dati, navodeći jasno i precizno sva nejasna pitanja.

16. Postalo je pravilo da ILA sastavlja detaljan izveštaj radi dopunjavanja mišljenja u slučajevima da postoje okolnosti u kojima je nemoguće dati nekvalifikovano mišljenje.

Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta Revizije	Date Preporuke	Potpuno adresirane preporuke	Preporuke delimično adresirane	Ne adresirane preporuke
4.Finansijski rezultat u odnosu na usvojeni budžet	Jačanje finansijske kontrole nad upravljanjem budžeta, posebno uskladiti plan novčanog toka sa dinamikom operativnih aktivnosti (kapitalnih projekata, isporuke robe i usluga) i da redovno pregleda promene budžetskih sredstava, analizirajući sva odstupanja od planiranih ciljeva.	Da		
6.1 Prihodi	Ne potpisati ugovor sa dužnicima koji imaju dugove prema opštini; Povećati kontrole inspekcije za sve firme koje ne reaguju na isplate dugovanja, preduzeti kaznene mere za sve firme koje se protive plaćanju komunalnih taksi; osigurati se da registracija svih prihoda vrši se u skladu sa odgovarajućim kodovima, i ažurira sve evidencije opštinskih taksi (preduzeća i fizičkih lica) prema svim			Ne

	osnovama opterećenja, obogatiti evidencije sa odgovarajućim informacijama i pojačati kontrolu naplate po vremenskim periodima.			
6.2 Troškovi	Procedure nabavke da blagovremeno započnu i da budu u skladu sa zakonskim odredbama, a ne prvo da se poslovi ili snabdevanja obave, a potom da se obavljaju formalne procedure, takođe, ne bi trebalo da bude potpisan ugovor sa operatorima koji ne ispunjavaju zakonske uslove; sve isplate da budu u skladu sa zahtevima ugovora i samo posle odgovarajuće provere kojima ugovorena roba i usluge su primljene u odgovarajućoj količini i kvalitetu; svi započeti projekti imaju dovoljno finansijskih sredstava da bi se završili; za sva kašnjenja u realizaciji projekata da se primene kazne shodno ugovoru; da se uradi jasnija podela zadataka da bi se izbegao sukob interesa.		Delimično	
6.2.2 Nadoknade	Elektronski registar dosjea civilnih službenika sa potrebnim podacima, u skladu sa Uredbom Br.03/2011;		Delimično	

	<p>Dosjei službenika su ažurirani sa svim relevantnim podacima, da se procena zaposlenih obavlja redovno, opis posla i obrazac za godišnji odmor da se sistematizuju u personalni dosije službenika;i</p> <p>Da svaki zaposleni ima ugovor o radu, kojim se određuje osnovna plata. Inače biće uklonjen sa platnog spiska.</p>			
6.2.3 Subvencije i Transferi	<p>Usvajanjem unutrašnje uredbe kojom bi se postavili jasni kriterijumi i procedure tokom dodele subvencija i transfera;i</p> <p>Da će svaki korisnik biti kompletan zajedno sa dokumentacijom i da izveštava nadležnom odeljenju opštine o potrošenim sredstvima na osnovu zahteva i porušenih projekata.</p>			Ne
6.3 Imovina	<p>Kompletirati sveobuhvatni registar imovine, objekata i opreme i iste registruje i obelodani u tekućim finansijskim izveštajima; i obavi redovno fizičko prebrojavanje da bi se osigurala o postojanju i usaglasi sa rezultatima prebrojavanja podataka u računovodstvu i registar imovine.</p>			Ne

7.1 Sistem Unutrašnje revizije	Revizija postojećeg sistema unutrašnje kontrole i onamo gde su propusti identifikovani, doneti specifične politike i procedure u cilju poboljšanja kontrole.		Delimično	
7.2 Unutrašnja Revizija	Da funkcionisanje unutrašnje revizije bude ojačano, odbor za reviziju biće aktivniji i preporuke revizije biće sprovedene; kao i da unutrašnja revizija pratiće više procesa tekuće godine a ne one iz ranijih godina i da će se fokusirati na oblasti visokog rizika, kao što su prihod, nabavke i imovinu.	Da		
8. Opšti Zaključak o Upravi Prizrena	Celo osoblje opštine zajedno sa menadžerima razumeju relevantnost zakona koji su povezani sa okvirom UKJF i nizom obaveznih dokumenata politika, pravilnika i priručnika Trezora, priručnika o procedurama FUK kao i nizom vladinih administrativnih pravilnika.			Ne